

KLEPP KOMMUNE

Lokal utvikling
Klepp kommunes – spesielle kontraktsbestemmelser, NS 8407

Postadresse:
Klepp kommune
Postboks 25
4358 Klenne

Bilag E1

Spesielle kontraktsbestemmelser basert på NS8407

Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser basert på NS 8407.

Som kontraktsbestemmelser gjelder NS 8407:2011 "Alminnelige kontraktsbestemmelser for totalentrepriser", med endringer og tilføyelser som angitt nedenfor.

1 Varsler og krav (NS 8407 pkt 5)

NS 8407 pkt 5 tredje ledd kommer ikke til anvendelse på krav som for første gang fremsettes i sluttoppgjøret.

2 Sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7)

2.1 Generelle bestemmelser (NS 8407 pkt 7.1)

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

Entreprenørens sikkerhetsstillelse i henhold til NS 8407 pkt 7 skal dokumenteres innen 14 dager etter kontraktsinngåelse.

2.2 Byggherrens sikkerhetsstillelse (NS 8407 pkt 7.3)

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

3 Partenes representanter (NS 8407 pkt 9)

Prosjektleder er byggherrens representant, jf. NS 8407 pkt 9.
Byggeleder skal ta seg av byggherrens forhold på byggeplass.
Byggherrens oppdragsgiver, leietaker og bruker kan ikke påføre byggherren forpliktelser uten særlig fullmakt.

4 Bruk av underentreprenør – Generelt (NS 8407 pkt 10.1)

4.1 Antikontraktørklausul

Arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt ved underentreprenør og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft. Totalentreprenøren kan ikke uten byggherrens skriftlige samtykke ha flere enn 1 ledd underentreprenører i kjede under seg.

Avtale om underentreprise med enmannsforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft skal godkjennes skriftlig av byggherren. Byggherren kan bare nekte om han har saklig grunn.

Byggherrens godkjennelse endrer ikke entreprenørens forpliktelser overfor byggherren.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår for utføring av arbeider under denne avtalen skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser basert på NS 8407.

4.2 Generelt

Entreprenøren skal til enhver tid kunne dokumentere at den anvendte arbeidskraft oppfyller kontraktens bestemmelser. Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenøren og dennes personell.

Entreprenøren plikter å kreve skatteattester og HMS-egenerklæring i underliggende entrepriseforhold ved inngåelse av kontrakter i tilknytning til oppdrag som overstiger en verdi på NOK 500.000 eks mva, jf. forskrift om offentlige anskaffelser 15.06.01 nr 616 §§ 8-8 (3), 17-15 (3). Brudd på entreprenørens plikt til å kreve skatteattest og HMS-egenerklæring, gir byggherren rett til å kreve at entreprenøren erstatter vedkommende underentreprenør med en annen underentreprenør som kan fremlegge skatteattest og HMS-egenerklæring. Omkostningene som følge av heving av underentreprenørens avtale, skal bæres av entreprenøren.

Alle avtaler om underentrepriser skal inneholde likelydende bestemmelser om arbeidets utførelse, forhold på byggeplassen, eiendomsrett til kontraktarbeid og materialer og utførelse ved underentreprise som i denne kontrakt. Før øvrig skal nevnte avtaler ikke inneholde noe som reduserer byggherrens rett etter kontrakten.

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom entreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

4.3 Krav om betaling til bank.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide skal utbetales til konto i bank. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

4.4 Byggherrens inntreden i kontrakter med underentreprenører/leverandører mv (tillegg til NS 8407 pkt. 10)

Byggherren har rett til å tre inn i entreprenørens kontrakter med underentreprenører, underleverandører eller andre kontraktsmedhjelpere i de tilfeller hvor totalentreprenøren vesentlig misligholder nærværende kontrakt eller kontrakten med underentreprenører, underleverandører eller annen kontraktsmedhjelper, stanser sine betalinger blir insolvent eller går konkurs.

Totalentreprenøren plikter å sikre byggherren denne rett ved å innta klausuler som ivaretar disse rettigheter i kontraktene med egne underentreprenører, underleverandører eller andre kontraktsmedhjelpere.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

5 Krav til utførelse (NS 8407 pkt 17)

Entreprenøren skal ha og følge et styringssystem som tilfredsstiller relevante deler av NS-EN ISO 9001: 2000 "Systemer for kvalitetsstyring. Krav".

6 Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18)

Lover, offentlige forskrifter og vedtak (NS 8407 pkt 18.1)

6.1 Forholdet til plan- og bygningsloven

Entreprenøren skal ha ansvarsrett for den oppgaven og den del av tiltaket kontrakten omfatter i tiltaksklassen som prosjektet/tiltaket krever. Entreprenøren plikter å bidra til at søknad om ansvarsrett blir sendt så snart som mulig etter at kontrakten er inngått.

Manglende ansvarsrett betraktes som et vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten, samt gjøre erstatningskrav gjeldende etter reglene i NS 8407 pkt 46.1. Før heving kan finne sted, må byggherren ha gitt entreprenøren en rimelig frist for å rette forholdet.

Entreprenøren plikter likeledes bistå ansvarlig søker i forbindelse nødvendige søknader og tillatelser etter plan- og bygningsloven.

6.2 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på byggeplass.

Entreprenøren plikter å ha eller opprette et internkontrollsystem samt ivareta sine plikter mht. helse, miljø og sikkerhet på bygge- og anleggsplassen, iht. de til en hver tid gjeldende lover og regler, samt til byggherrens SHA-plan for det enkelte prosjekt.

Relevante deleer av byggherrens SHA-plan skal innarbeides i og følges opp gjennom totalentreprenørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Ved brudd på ovennevnte plikter, skal byggherren ha rett til å stanse arbeidene dersom han anser det nødvendig.

Byggherren kan også kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

Unnlatelse av å rette feilen innen fristens utløp, anses som vesentlig mislighold som kan påberopes av byggherren som grunnlag for heving i en periode på 1 måned etter fristens utløp.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

For mislighold av ovennevnte plikter der misligholdet ikke kan rettes, påløper en bot på NOK 10.000 per mislighold.

6.3 Skatter og avgifter

Kontrakt gitt til utenlandsk entreprenør eller underentreprenør og alle arbeidstakere på slik kontrakt skal rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker i henhold til ligningsloven §5-6.

Dersom entreprenøren ikke oppfyller sin rapporteringsplikt etter ligningsloven, og Klepp kommune av den grunn blir ilagt tvangsmulkt eller blir gjort ansvarlig for en oppdragstakers skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk, kan Klepp kommune holde tilbake en så stor del av vederlaget for det utførte arbeidet som tilsvarer det beløpet han blir gjort ansvarlig for. Det samme gjelder dersom byggherre blir gjort solidarisk ansvarlig for skattetrekk og arbeidsgiveravgift etter skattebetalingslovens og folketrygdlovens bestemmelser.

6.4 HMS – kort/oversiktsliste

Oversiktslisten skal føres elektronisk, kontrolleres daglig og inneholde følgende opplysninger:

- a) navn og adresse på bygge- eller anleggsplassen
- b) navn på byggherren
- c) navn på arbeidsgivere eller enmannsbedrifter eller for innleide arbeidstakere navnet på innleievirksomheten
- d) organisasjonsnummer for registreringspliktige virksomheter
- e) navn, fødselsdato og HMS-kortnummer på alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen.

Alle arbeidstakere skal lett synlig være HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Ordrebekreftelse, søknadsskjema og lignende godtas ikke som HMS-kort.

Arbeidstakere som ikke har HMS-kort vil bli bortvist fra byggeplassen.

6.5 Ytre miljø (tillegg til NS 8407 som pkt 18.6)

Avfallshåndtering

Entreprenøren skal iverksette tiltak for å sikre korrekt håndtering av avfall som oppstår under anleggsperioden i henhold til avfallsforskriften og annet relevant regelverk.

Entreprenøren skal sørge for kildesortering av byggeavfall. I tillegg skal entreprenøren iverksette tiltak for å minimalisere avfallsmengden som oppstår i byggeperioden.

Entreprenøren skal dokumentere at den produsent i Norge eller importør til Norge av isolerglass som eventuelt benyttes i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeidet, deltar i et retursystem for kasserte PCB-holdige isolerglassruter, jf. avfallsforskriften av 01.06.04 nr. 930 kapittel 14.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

Byggherren kan kreve dagmulkt dersom ovennevnte plikter misligholdes og forholdet ikke blir rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten per hverdag skal utgjøre én promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn NOK 1.500. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

6.6 Tropisk tømmer og fredet skog

Som følge av at byggherren ikke skal ha regnskogmateriale eller materiale fra fredet skog i sine bygg eller på sine byggeplasser, og som følge av manglende pålitelige sertifiseringsordninger for trevirke, skal entreprenøren planlegge og utføre kontraktarbeidet slik at tropisk trevirke ikke blir benyttet i kontraktarbeidet eller forefinnes på byggeplass.

Entreprenøren kan søke byggherren om unntak fra dette. Vedlagt søknaden skal følge dokumentasjon fra pålitelig, uavhengig tredjepart om opprinnelsesland og tresort, samt forsikring om at trevirket ikke kommer fra regnskog eller fredet skog. Byggherren avgjør etter eget skjønn om unntak skal gis, og gjør særskilt oppmerksom på at unntak ikke kan påregnes. Aksept av entreprenørens tilbud anses ikke som et meddelt unntak etter denne bestemmelse.

Dersom det på tross av bestemmelsene ovenfor, i kontraksarbeidet eller på byggeplass, finnes eller kan finnes trevirke fra regnskog, fredet skog eller tropisk trevirke som ikke er godkjent av byggherren, er dette å anse som en mangel som kan kreves rettet for entreprenørens regning, uavhengig av kostnadene ved slik retting. Byggherren kan i tillegg kreve dekket sitt tap som følge av mangelen. For øvrig gjelder kontraktens misligholdssanksjoner.

6.7 Gjengs lønn og arbeidsvilkår for arbeidstakere (tillegg til NS 8407 som pkt 18.9)

Entreprenøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos underentreprenører ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av tariffavtale (se bl.a. <http://www.lovdatab.no/for/sf/index.html> og allmenngjørings-forskriftene av 23.09.2016 nr. 1241), regulativ eller det som er normalt på det stedet der arbeidet blir utført og for vedkommende yrke. Dette gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Lederen av virksomheten er ansvarlig for at denne kontraktsbestemmelsen blir etterlevd.

Alle avtaler entreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser. Dersom entreprenøren ikke etterlever klausulen, har byggherren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Byggherren kan holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger besparelsen for arbeidsgiveren.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

Entreprenøren skal på oppfordring legge frem dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Entreprenøren skal også fremlegge dokumentasjon på lønns- og arbeidsvilkårene hos underentreprenørene.

6.8 Lærlingeordning (tillegg til NS 8407 som pkt 18.10)

Hvis kontrakten gjelder en norsk entreprenør gjelder følgende krav om lærlingordning:

Entreprenøren skal være tilknyttet godkjent lærlingordning i hele kontraktsperioden. Byggherren kan kreve å få se nødvendig dokumentasjon for at entreprenøren innehar godkjent lærlingordning. Dersom entreprenøren ikke kan dokumentere at han innehar godkjent lærlingordning innen en rimelig frist, har byggherren rett til enten å heve kontrakten eller ilegge en mulkt på inntil 1 % av kontraktssummen.

7 Byggherrens rett til å føre kontroll (NS 8407 pkt 20.2)

Innsynsrett

Byggherren, eller den som er bemyndiget av byggherren, skal ha rett til innsyn i:

- a) entreprenørens kvalitetssystem
- b) utførelsen av kontraktarbeidet
- c) produksjonsprosessen
- d) de deler av entreprenørens styringssystemer for øvrig (f.eks. for økonomi, ytre miljø, SHA) og regnskap, som kan ha betydning for entreprenørens oppfyllelse av kontrakten.

Innsynsretten omfatter blant annet revisjon og verifikasjon inklusive intervjuer, inspeksjon, kontroll og dokumentgjennomgåelse. Entreprenøren skal vederlagsfritt yte rimelig assistanse ved slikt innsyn. Innsynsretten er begrenset til tre år etter at siste betaling har funnet sted.

Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos entreprenørens direkte og indirekte kontraktsmedhjelpere, med mindre leveransen har en klart underordnet betydning for entreprenørens evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor byggherren.

8 Byggherrens ytelser – Entreprenørens varslingsplikt (NS 8407 pkt 25)

8.1 Entreprenørens plikt til å varsle om svikt ved byggherrens medvirkning (NS 8407 pkt 25.1)

Gjennomgangen av byggherrens leveranser og annen medvirkning med sikte på produksjon, må skje i rimelig tid før produksjonen iverksettes. Gjennomgangen kan skje etappevis, dersom dette er i samsvar med forsvarlig planlegging.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.****9 Entreprenørens varsel om vederlagsjustering (NS 8407 pkt 34.1)**

Kravene om særskilt varsel og løpende underretning i NS 8407 pkt 34.1.3 gjelder ikke for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging drift og nedrigging. Følgende standardiserte bestemmelser gjelder for vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging:

Uendret byggetid

Hvis prisen på netto vederlagsjusteringer som følge av forhold beskrevet i NS 8405 pkt 25.2 ikke overstiger 10 % av kontraktssum, gis det ingen kompensasjon.

Overstiger prisen på netto vederlagsjusteringer 10 % av kontraktssummen, gis det kompensasjon etter følgende formel:

$$\frac{0,5 A (B - 1,10 C)}{C}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

B = kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks mva

C = opprinnelig kontraktsbeløp (kontraktssum eks mva)

Ved utregningen av kontraktsverdi av utført arbeid på tidspunktet for opprinnelig sluttfrist eks. mva. (B), skal det ikke tas hensyn til

- regulering av kontraktssummen pga. lønns- eller prisstigning,
- utbetaling av påslag pga. administrasjon av sideentreprenører eller tiltransport av entreprise/leverandørkontrakter,
- avbestillingserstatning,
- endringsarbeid som gjøres opp inklusive rigg, og
- kompensasjon for økt rigg i endret byggetid.

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres iht. indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

Forlenget byggetid

Har entreprenøren krav på fristforlengelse etter NS 8407 pkt 33.1, jf. 33.3 og 33.4, skal vederlagsjustering for kapitalytelser, rigging, drift og nedrigging kompenseres etter følgende formel:

$$\frac{0,7 A (Z)}{Y}$$

A = avtalt pris på opprinnelig rigg- og driftskapittel eks mva

Y = opprinnelig byggetid

Z = forlengelse utover opprinnelig byggetid

Reguleringsbeløp ifølge denne bestemmelse, lønns- og prisreguleres iht. indeks som angitt i tilbudsskjemaet, regnet i måneder fra tilbudsdato til tyngdepunkt for produksjon i byggetiden.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

Dersom fristforlengelse kun er gitt for deler av arbeidene, skal A reduseres forholdsmessig.

10 Uenighet om endringer (NS 8407 pkt 35)

10.1 Utførelsesplikt ved uenighet (NS 8407 pkt 35.1)

Byggherren stiller ikke sikkerhet.

10.2 Entreprenørens søksmål (NS 8407 pkt 35.2)

NS 8407 pkt 35.2 a) utgår.

11 Forberedelse til overtakelse (NS 8407 pkt 36)

11.1 Forberedelse til overtakelsesforretning (NS 8407 pkt 36.3)

NS 8407 pkt 36.3 får følgende tilføyelse:

Vedlagt innkalling til overtakelsesforretning skal følge et dokument hvor det fremgår at entreprenøren har sluttbefart egne arbeider og hvilke mangler han noterte seg på befaringen.

NS 8407 pkt 36.1 revidert andre ledd:

For tekniske anlegg og installasjoner skal entreprenøren, i samarbeid med byggherren og de øvrige leverandører, igangsette anlegget/installasjonen og forestå de kontraktsmessige prøver og innreguleringer m.v. inntil kontraktsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Entreprenøren skal holde alle instrumenter, apparater og alt materiell, samt nødvendig kyndig mannskap, for å gjennomføre funksjonsprøvingen. Dokumentasjon fra funksjonsprøvingen skal utarbeides og overleveres i henhold til byggherrens nærmere fastlagte spesifikasjon og prosedyrer. Så snart disse funksjonsprøver er ferdig, skal entreprenøren gi skriftlig melding til byggherren om dette.

12.2 Prøvedrift (tillegg til NS 8407 pkt 38.2)

Prøvedrift

For de enkelte entrepriser vil det i beskrivelsens prisbærende poster fremgå hvilke anlegg eller deler av anlegg som skal ha prøvedriftsperiode. Med prøvedriftsperiode menes et avtalt tidsrom hvor tekniske anlegg og installasjoner (heretter samlet kalt tekniske anlegg) prøves under normale driftsforhold, innbefattet samkjøring og hvis nødvendig, integrert systemtesting med andre tekniske anlegg, og hvor byggherren i prøvedriftstiden har slik disposisjonsrett som nevnt nedenfor.

Prøvedriftsperiodens varighet er 6 måneder dersom ikke annet er spesifisert for den enkelte entreprise.

Oppstart av prøvedriftsperiode skjer før overtagelse, men etter avholdt og godkjent ferdigbefaring og når funksjonsprøver er ferdig og kontrollert (ferdigstillelse). For ferdigbefaringen og rett til å nekte å godkjenne ferdigbefaringen, gjelder reglene for overtakelsesforretning i NS 8405 pktene 32.1 til 32.5 og 32.7 med endringer som nevnt i disse kontraktsbestemmelser.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

Byggherren skal ha mottatt fullstendig utkast til FDV-dokumentasjon og avtalt opplæring skal ha funnet sted, før prøvedriftsperioden kan starte.

Oppstart av prøvedriftsperioden innebærer følgende:

- a) Byggherren får rett til å ta de tekniske anlegg og resten av kontraktsarbeidet i bruk.
- b) Risikoen for kontraktsarbeidet, med unntak av de tekniske anlegg som er underlagt prøvedrift, går over fra entreprenøren til byggherren.

Prøvedriftsperioden har følgende hensikt:

- Kontrollere at anlegg fungerer tilfredsstillende
- Vise at funksjoner og anlegg er stabile over tid
- Etterkontrollere og justere (regulerings)funksjoner basert på driftserfaring
- Kontrollere at anlegg for øvrig er i henhold til kontraktens funksjonskrav
- Gi driftspersonell opplæring og driftserfaring sammen med entreprenøren/leverandørene av de enkelte anlegg
- Rette feil og mangler som avdekkes i prøvedriftsperioden

Justering av prøvedriftsperiodens lengde

Entreprenøren skal, i samråd med byggherren og øvrige leverandører/entreprenører, ha anledning til å ta de tekniske anlegg ut av drift i kortere perioder for utbedring eller reparasjon mot tilsvarende forlengelse av prøvedriftsperioden.

Dersom byggherren kan påvise at de tekniske anlegg ikke oppfyller kontraktens funksjonskrav sammenhengende i de fire siste ukene av prøvedriftsperioden, eller dersom prøvedriftsperioden av annen årsak ikke har fungert etter sin hensikt i samme periode, forbeholder byggherren seg retten til å kreve prøvedriftsperioden forlenget inntil disse krav er oppfylt. En slik forlengelse av prøvedriftsperioden gir ikke entreprenøren grunnlag for tilleggskrav.

Totalentreprenørens plikter.

Totalentreprenøren har i prøvedriftsperioden ansvar for drift og vedlikehold av de tekniske anlegg, og i denne forbindelse holde det tekniske personell på anlegget som er nødvendig. Totalentreprenøren skal utføre vedlikehold av sine anlegg i prøvedriftsperioden iht. totalentreprenørens egen vedlikeholdsbeskrivelse, og i denne forbindelse dekke alle vedlikeholdskostnader, inklusive forbruksmateriell. Totalentreprenøren skal også gjennomføre faste bwsøk på anlegget for å kunne oppfylle hensikten med prøvedriften, jf. Ovenfor.

Under prøvedriftsperioden plikter totalentreprenøren umiddelbart å iverksette nødvendige tiltak dersom det påpekes eller oppdages feil og mangler.

Dokumentasjon fra prøvedriften skal utarbeides av totalentreprenøren og overleveres til byggherren.

Byggherrens plikter

Byggherrens driftspersonell utfører daglig tilsyn av de tekniske anlegg. Dette fritar ikke totalentreprenøren fra noen av hans plikter, jf. Ovenfor. Energikostnader i prøvedriftsperioden dekkes av byggherren.

**Klepp kommunes spesielle kontraktsbestemmelser
basert på NS 8407.**

Overtagelse

Overtagelsesforretning skal holdes i rimelig tid etter utløpet av prøvedriftsperioden. Overtagelse av kontraktsarbeidene skjer først etter utløpet av prøvedriftsperioden og gjennomført overtagelsesforretning.

Byggherrens tilbakeholdsrett.

Byggherren kan holde igjen kr 1 500 000,-. Byggherren plikter å betale dette beløpet uten ugrunnet opphold etter godkjent prøvedriftsperiode.

13 Sluttoppgjør (NS 8407 pkt 39)

13.1 Betaling av slutfaktura. Innsigelser og krav (NS 8407 pkt 39.2)

Fristen i første ledd første punktum begynner først å løpe når byggherren har mottatt endelig versjon av både slutfaktura og sluttoppstilling, begge oppsatt iht. NS 8407 pkt 39.1 og vedlagt komplett kontraktsmessig underlag og dokumentasjon.

14 UTBEDRING (NS 8407 pkt 42.3)

Utbedringsarbeider skal utføres etter avtale og i forståelse med byggherren. Dersom hensynet til byggherrens bruk av kontraktsgjenstanden gjør det nødvendig å utføre arbeidet utenfor ordinær arbeidstid, plikter totalentreprenøren å gjøre dette uten overtidsgodtgjørelse.

15 Tvister (NS 8407 pkt 50)

15.1 Oppmannsavgjørelse (NS 8407 pkt 50.3.1)

Bestemmelsen får kun anvendelse dersom begge parter i hvert enkelt tilfelle er enige om å forelegge tvisten for en oppmann.

**16 MISLIGHOLDT KONTRAKTSFORPLIKELSE – KONSEKVENSER FOR
SENERE KONKURRANSER (TILLEGG TIL NS (8407)**

Brudd på pliktene i denne kontrakten vil bli nedtegnet og kan få betydning i senere konkurranser, enten i kvalifikasjons- eller tildelingsomgangen i overensstemmelse med regelverket for offentlige anskaffelser. Alle avtaler leverandøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal ha tilsvarende bestemmelser.